

Az Úr határozott szándéka szerint

Behozta a kávé, és a bekapcsolt laptop mellé, az íróasztalára téve hosszan gyönyörködött a csészéből felszálló gőz hajlongó, könnyed pantomimjében, az alakváltásban, amivel az anyag szabadulni akar önmaga anyagától, mássá válik, de ugyanazon a jelentsz rendszeren belül lesz más valami, végül mégis önmaga kontextusában marad, ahogy szemben, az utca túlsó oldalán, a szemközti lakás nyitott ablakában száját rúzsosó lány sem menekül koplalással agyonsanyargatott teste kényszerítő *valami-lyenségéből*, ha egy pillanatra abba is hagyja ajka pirosítását, és együttérzően lenéz az őket elválasztó kihalt utcán szirénázva végigszáguldó mentőautóra, és tekintete éppolyan mozgékony és tűnékeny szépséggel ragyog is fel, mint a gőz ellenfényben, már örökre e fel nem fedezett szépség ígéretébe zárva marad, ahogy a távolodó mentőautó dobozába zárt haldokló a maga fertőtlenítő szagú, egyenes vonalú és egyenletes mozgással és hozzávetőleg nyolcvan *kilométerperórával* távolodó inerciájának foglya lesz, amíg el nem párolog hozzá tartozó, elválaszthatatlan feleslege, a lelke, aminek semmi hasznát nem látta egész nyomorult életében, ahogy a szépségnek sem, hogy az értekezletek előtti kötelező közös kávézások alatt sajnálatos módon figyelmen kívül hagyott pára és gőz érdekes és elgondolkodtató játékaikról már ne is beszéljünk, most is csak elrobogott kettejük között négy emelet mélyen szívében egy vér-röggel, ami szintén az önmaga anyagától szabaduló anyag egyszerű példája lehetne, ha ő maga szabadulni akarna bármitől, de ő inkább maradni akar, ahogy a csésze az ónémet íróasztalon, a szemközti lány arca azok között a képek között, melyeket egy megmagyarázhatatlan akarat társít a fontosnak vélt életeseményekről rögzített emlékek csoportjához, a ritkán átélt, nyugalmat hozó szépség élményéhez, de mire e vágyát akár csak végiggondolni tudná, már is nincs jelen a történésben, mentője kikaparodott az üres Kőrútra, és a szomszédos templom harangszava elnyomta mentője szirénáját, miközben a szemközti lány magára csukta a poros, esővízfoltos és keresztben megrepedt ablakot, és felkavarva a koszt megjött a kurva szél.

Megjött a kurva szél, és vele megjött megint a félelem, mert a szelek felhőket hoznak és sötét időket.

Harminc napja ez a *szemközti lány* meg a mentő volt a legtöbb, ami történt, és a javát ennek is csak ő gondolta el. Persze, sokkal több nem is történhetett. A kijárási tilalom miatt minden leállt, és a *szemközti lány* igen ritkán szellőztetett.

Belekortyolt a kávéba, és a laptop képernyőjére nézett, melyen a badacsonyi kikötő webkamerájának képe volt látható. Szakadozott a kapcsolat, ugrált a kép, mint egy nagyon régi filmfelvételen, néha másodpercekig mozdulatlan hullámokat látott csak, olyanok voltak, mint az asztalra csorgott, kihűlt viasz, aztán már csak a köveken szétfröcskölő cseppeket látta. Nem mindig volt ilyen csapnivaló az adás, a legtöbbször tökéletes képet kapott a jobbára kiürült mólóról, ahová alig futott be hajó, s ha igen,

alig volt érkező, s általában utas nélkül is indult tovább. A karantén alatt kezdte nézni ezeket az online élőképeket. Kihalt főtereket, üres utcákat és kávéházi teraszokat bámult órákon át. Szomorú, disztopikus közvetítés volt ez, egy megszűnt, de legalábbis megszűnőben lévő világrendről szóló utolsó, időkapszulába tehető tudósítás. Embert alig látott. Azok is sietve igyekeztek munkába vagy haza, nem álltak meg báméskodni a kirakatok előtt, nem ültek le a padra a múzeum oldalában, hogy rágyújtsanak, hogy összerendezzék gondolataikat, hogy elolvassák a híreket. S minden képre tragikus könyörtelenséggel borult rá a csönd, mintha megsüketült volna a világ, s mintha ez nem is a webkamerás közvetítés tulajdonsága lenne, inkább úgy érezte, a kórtól, egy váratlan világvégétől való rettegés emésztette volna el a hangokat, a néha felbukkanó járókelők cipőkopogását, az autók zaját, mintha Isten semmi módon nem akarna már megszólalni, és némaságba zárta volna az embert, aki csak abban hisz, ami szemmel látható.

E néma felvételek nagyban hasonlítottak Gaumont filmhíradóira, amiket rajongva bámult még főiskolásként, és meglepő módon a statikus és bizonyos értelemben esetlen kompozícióban megmozduló alakok a karantén idején, amikor az ember a négy fal közé zárva él, és alig lát másik embert, éppoly döbbenetes hatással voltak rá, mint annak idején Lumière-től A munkaidő vége. Persze, gondolta, az ember kedvére válogathat a televíziós- és mozicsatornák kínálatai között, unásig nézhet *mozgóképeket*, de a webkamerák szenttelen, egyszerű, képei még a híradók által dokumentált valósághoz képest is kifejezőbben, keresetlenül, már-már praktikusán és számítás nélkül érzékeltették és tették átélhetővé azt, ami történik velünk. Nem volt *szándékuk, céljuk, elképzelésük* a „filmmel”, csak azt mutatták, amit láttak, és ebben a keresetlenségben valóban volt némi fenyegető hasonlóság a soproni Fő teret mutató kamerakép és A vonat érkezése között.

A badacsonyi kamerára húsz napja talált rá. Rajongott ezért a hegyért. Ismerte, mint a tenyerét, talán éjszaka se tévedt volna el, és amikor először meglátta a monitoron, húsz év minden örömének, kalandjának, emlékének biztonságával, és megbocsátható érzélgőségével végighúzta az ujját a körvonalán. A móló kihaltnak tűnt, ahogy élettelen, vagy életétől megfosztott volt minden utca és tér, de itt néha láthatott renitenseket, szabályszegőket, akik nem szükségből, muszájból, engedéllyel mentek az „utcára”, hanem saját elvárásaik, szokásaik, örömeik szerint, hajnali vagy épp éjszakai horgászokat, akik megkövetelték maguknak a szabad élet luxusát. Felelőtlennek tartotta őket, mégis irigykedve nézte, ahogy kipakolják horgászbotjaik, neki-készülnek a beetetés rutinjának, felkötik a horgot, bedobnak, és elnéznek Fonyód felé, és ilyenkor átkapcsolt a fonyódi kamerára, ami a Badacsonyt mutatta, és visszaneézett rájuk, és arra gondolt, hogy ez is egyfajta luxus. A tekintet *áthelyezése*, a nézőpontváltás kiváltsága.

Vajon Isten is így vagy *jelen*? Visszanéz máshonnan?

Megviselte a bezártság, a rutinná és meghatározott programmá vált élet. Pontosan úgy működött, mint egy gépzongora. A meghatározott és változtathatatlan *dallamot*

játszotta minden nap. Felkelt, lefőzte az első kávé, megnézte a híreket, beleborzongott, és magában azt mondta: nem!, aztán kitakarított, megreggelizett, elolvasta a leveleit, lement a boltba, útközben elmondott egy imát, felmászott a hatodik emeletre, levetkőzött, lefürdött, lefertőtlenítette a vásárolt élelmiszereket, lefőzte a második kávé, elolvasta a leveleit, vacsorát készített, és éjfél körül nekiült megírni a cikkeket. Minden nap ugyanígy. Sem vele, sem benne nem történt semmi különös, semmi más, mint bármelyik utcán, bármelyik lakásban a kijárási tilalom időpontja után. Az ismétlődésben vált mozdulatlanná, de az életet most csak ez a végtelenített repetíció, ez a szigorú program tette elviselhetővé és kezelhetővé. Kimerevített életet élt.

Tizennyolc napja látta meg a nőt. Egyedül volt. Lassan sétált a Balaton felé. Bézs ballonkabátot viselt, a gallérját felhajtotta és bal kezével összefogta a nyaka előtt, napszemüveg volt rajta, és magassarkú cipő. Vörösesbarna, göndör haját az arcába fújta a szél, de nem fésülte ki a kezével, mintha egyenesen örülne annak, hogy végre nem szabályosan áll. Hogy végre nem frizura. Az eleganciának ezt a szabadságát csak Párizsban látta, gondolta, és azonnal pontosítania is kellett magát, a *francia elegancia maga a szabadság*, nem elzárkózás, nem modor, nem jelmez és nem díszlet, nem kizárólagosság, csak természetes megmutatkozás, ahogy egy virágzó cseresznyefa is ropant *elegáns*. Ilyen nőket régi francia filmekben lehet látni, gondolta. Egy bárba mennek Calvadost inni, vagy beleszeretnek Belmontóba, Delon ágyán hevernek, reggelig ülnek egy bisztró teraszán, és csak hajnalban indulnak haza, és mindig a Moulin előtt szállnak taxiba, és azzal mennek a Diadalívre néző otthonukig. Ez a nő is úgy gyalogolt, mintha csak egy Truffaut-film záró jelenetében látná, egy kifejező, költőien hosszú fahrt alatt a Marseille-i kikötőben. Kiment a móló végére, és a tóra nézve levette napszemüvegét.

Érzékibb volt ez a mozdulat, kihívóbb, mintha meztelenre vetkőzött volna.

Feltárta a szemét.

(A szem nem az én látásom eszköze, gondolta. Kapu a Mindenség és a látható univerzum között. A szem Isten érzékeny webkamerája. A „jószerű” fotós, amikor belenéz a gépbe, nem a lefotózandó témát látja, hanem a – jelen esetben Fonyódról – visszanéző Istent.)

A szép szem csak húsba metszett forma. Ennek a nőnek viszont nem volt kimondottan szép szeme. De mintha a kamera keresőjébe nézett volna, teremtett világot látott a tekintetében.

Tisztában lehetett ezzel, mert újból feltette a napszemüveget, és nekidőlt a kikötő korlátjának, aztán lemondóan felnézett, bele a kamerába, mintha tudná, hogy figyelik.

Közben egy dzsekis, ruganyos járású, lezser (és amint közelebb ér kiderül, jóképű) férfi tűnt fel az egykori Callmeyer étterem mellett, és lassan közeledett, alakja egyre nőtt, jelentőségtejtesebb lett a változatlan kompozícióban, melynek előterében az ismeretlen nő állt mozdulatlanul. Belső montázs, gondolta a képernyőre meredve, és Renoir, Welles, Jancsó jelenetei jutottak eszébe, a vágás nélküli bátor képsorok, amíg a férfi átvágva a mólón megérkezett a szűk kistotálba, és megállt a nő előtt.

Inkább érezhetően, mint láthatóan, nem szóltak egymáshoz, és sokáig nem is történt semmi sem. Csak néztek egymást a tarajosan hullámozó Balaton előtt. Talán percek múlva a nő megint levette napszemüvegét, lassan eltette, közben végig a férfit nézte, mintha attól tartana, hogy ha elengedi a tekintetét, az örökre elveszik, aztán szinte félénken, gyöngéd mozdulattal végigsimított a férfi arcán. A férfi nem tudta tovább türtöztetni magát, magához ölelte a nőt, kezével a hajába túrt, és aztán percekig ismét nem történt semmi sem, csak egymást átkarolva álltak a szélben.

Mondtak valamit? Nem látta, nem tudhatta. A lemezjátszóján, mert régimódi, vagy megengedőbb kifejezéssel *retrófazon* volt, és rühellte a digitális technikát, Bécaud Nathalie-je ment, ez az örökérvényű szerelmi klasszikus, az együvé tartozás és az örök elszakíttottság lázadó és politikai kiáltványként is felfogható, induló tempójú vallomása, így ez a dal adta meg a látott jelenet érzelmi kontextusát, s adott sorvezetőt ehhez a szenvedélyes, túlfűtött találkozáshoz, melynek múltját nem ismerjük, csak kimenetelét, mely már egy új történet egy férfiről és egy nőről, akiket vélhetően elszakított egymástól a sors (és akkor arra gondolt, vajon lényeges-e, hogy ismerjük életük és drámájuk sztoriját, vagy jobb-e, ha mindez feszültségteremtő módon titokban marad?, egyáltalán, kibontható-e a múlt egy ilyen összeölekezésből?), de a Hegy alatt most újra együtt lehetnek, s egymás tekintetéből ők igenis megpróbálhatják felidézni a múltat, és megtudni a legfontosabbat, hogy azóta megváltoztak-e? Igen... Bizonyosságra vágytak, hogy ők még ugyanaz a két ember, és ugyanazzal a szenvedéllyel keresik a másikat, ugyanannak a történetnek a szereplői, ami valaha, valahol, valamiért félbeszakadt.

Akkor nem gondolta, hogy találkozik még velük.

Kézen fogva sétáltak ki a képből, s a felgyulladó közvilágítás fényeitől otthonossá váló *demerungban*, a szinte tapintható, zselés állagú félhomályban heverő Badacsonyi testén már látta is a vége *főcím* fehér betűit lassan felúszni. Lassan az alkonyi ég felé.

Giccses, hát giccses. Isten nem lehet megengedő az igazsággal kapcsolatban, de az embertől megbocsátható, hogy néha (!) elgyöngült és rossz ízlésű legyen. Különösen, ha már egy hónapja ki sem mozdult a szobájából, és minden emberi gesztustól, érzelmi reakciótól, mondhatni, elzárkózott.

Bezártságban a „rutin” hasznos segítség az életben maradáshoz, de hosszútávon kikészíti az ember idegeit. *Megáll az idő*. A világ mozdíthatatlan monolitnak tűnik, és minden cselekvés befejezett múltban van. Elvégeztetett, megcsináltatott, elrendeltetett. A jelen van múlt időbe téve. Ez azért komoly *nyelvi* bravúr, uraim, gondolta, amikor az üres csészére pillantott a kinyitott laptop mellett, és megpróbálta elfelejteni a mentő szírenázását meg a szemközti ház ablakában sminkelő lány riadt és elégedetlen tekintetét.

Nehéz napok voltak ezek.

Néha felhívta az anyját, és próbálta megtanítani neki a Skype működését. Az apja hamar megtanulta, hogy hogyan használja a technikát. Minden nap mantra. *Minden nap*. Minden nap a meghatározott és változtathatatlan *dallamot* játszott. Felkelt, megnézte a híreket, és lefőzte az első kávéját. Reménykedett. Aztán kitakarított, meg-

reggelizett, elolvasta a leveleit, lement a boltba, felmászott a hatodik emeletre, levetkőzött, lefürdött, lefertőtlenítette a vásárolt élelmiszereket, lefőzte a második kávé, elolvasta a leveleit, vacsorát készített, és éjfél körül megnézte, mit mutat a badacsonyi kamera. (A rutinban alig észrevehető változás maga a remény.)

Tíz nappal ezelőtt látta a férfit és a nőt újra, tíz perccel éjfél után. Egy üveg borral álltak a korlátnál, és beszélgettek.

Soba többet nem hagylok el.

Nem is tudnál, öreg vagy már te ahhoz.

Haha. Ennél mindig szellemesebb voltál.

Voltam, baba, de most már vagyok. Itt vagyok.

Kérsz még bort?

Hülye vagy? Persze. Nyitva van még valami?

Itt se lehetnék. Kijárási tilalom van.

A szállodában van még két palack.

Az előrelátásodért szeretlek.

Csak?

Csak, te bolond.

Magában feliratozta a jelenetet. (Szinte látta jelenetbe bevágott fekete-fehér inzerteket.) Mi mást mondhattak volna? Minden mozdulatukban a választott, megmért és kitapasztalt kapcsolat fesztelensége érződött, amit nem zavarnak félreértések, hosszú és bonyolult magyarázatok, felesleges és aggályoskodó kérdések, ragyogtak, mint az aranyhíd a tavon. „Filmzenének” Chopin-t választott, és csak egészen halkán játszott le.

Aztán ő is bort bontott, és velük ivott. Boldog lett volna, ha a webkamera ismeri a Brighton-i iskolát, és megmozdul végre, odakocsizik szűk kettősbe, körbejárja őket, és följük emelkedik, de a webkamera csak őrszem, mozdíthatatlan a megfigyelésben.

Aztán napokig, talán egy hétig nem látta a párt. Naponta többször is felment pedig a netre, de csak a horgászokkal találkozott. Béla, akit magában Bélának nevezett el, általában délelőtt kilenc és tíz között érkezett, számos vödre, hálója, szákja és katonai gyakorlóruhája volt. Mindig a Badacsony felirat alatt telepedett le, és amennyire meg tudta ítélni, fenekezett. Jóban volt Pistával, azzal a bajszos főszerrel, akit Pistának nevezett, sokat beszélgettek készülődés közben, de sosem ültek egymás mellé, viszont Gézának nem is köszönt. Géza morózus, testes férfi volt, a feje tetején kopasz, és először úgy tűnt, ismeri is valamelyik borozóból. Sok zárkózott, bizalmatlan figurát ismert arrafelé.

Öt napja a nő megint megjelent. Már ott állt a korlátnál, amikor bekapcsolódott az adásba. Ugyanolyan elegáns volt, mint amikor először látta. Hosszú ideje várakozhatott. (Isten késik..., gondolta.) Épp a szájához emelte cigarettáját, kicsit meghajlított csuklóval, finom, de nem mesterkéltnél mozdulattal. Aztán kifújta a füstöt, az órájára nézett, és odasétált egy szemeteshez. Elnyomta a csikket, és a kikötő korlátjai mellett elindult a vasútállomás felé. A Balaton halványzöld vize dermedtnek tűnt

a móló két oldalán. Szél se fúj, minden mozdulatlan volt, mint egy fotográfián. A *főtéma* elenyészett a perspektívában.

Döbbsen bámulta a semmit. Mi történhetett? Hogyhogya nem jött a férfi? Hát mégis az a nyegle, *jólfészült* kis perczember, amilyennek divatos dzsekije, és magabiztos járása alapján gondolta először is? Egyszerűen kihasználta, átverte, becsapta. Avagy mégsem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy korábban, abban az ismeretlen és kideríthetetlen múltban mi is történt velük? Hogy a *titok* nem pusztán dramaturgiai eszköz, hanem a történet maga? És mi Isten szándéka a titkainkkal? Mit *akar* az ilyen üresjáratokkal? Amikor nem egyszerűen nem történik meg valami, hanem a nemtörténet áll a történet tengelyében. Késleltet?, előkészít?, felvezet? Milyen szcenárió szerint dolgozik az *Öreg*?

És akkor *aznap*.

Felkelt, megnézte a híreket, és lefőzte az első kávé. Aztán kitakarított, megregelizett, elolvasta a leveleit, lement a boltba, felmászott a hatodik emeletre, levetkőzött, lefürdött, lefertőtlenítette a vásárolt élelmiszereket, és Skype-on megnyugtatta az apját, hogy talán már a hónap végén megszűnik a kijárási tilalom, bár ebben már maga sem hitt igazán, és őszintén szólva, bár majd megőrült bezárva az apró lakásba, mélyen egyet értett a szigorú intézkedésekkel, amiket az öreg értelmetlen hisztériakeltésnek titulált, de egy fél órás beszélgetés után hajlandó volt elfogadni, hogy jobb otthon maradni, mint a többi vénemberrel konyakozni a kisvendéglőben, és amikor bontotta a vonalat feltette a második adag kávé a kotyogósban, és az ablakhoz sétált, és meglátta a szemközti lakás ablakában a száját rúzsozó anorexiás lányt. Távoli volt és kiismerhetetlen, mint az idegen nő a webkamera képein. Egy pillanatra igazán vonzónak találta. Aztán lefőtt a kávé, és magára hagyta ezt a pillanatot.

Öt napja nem látta a nőt.

A még gőzölgő kávé a laptop mellé tette, és a móló webkamera képére klikkelt. Messze egy horgász gyalogolt hazafelé, már a strand előtt járhatott, de alig látszott a ködben, a korlátra dőlve pedig egy idősebb, szövetkabátos férfi állt. Végigsimított hátrazselézett haján, és megnézte az óráját.

Ránézett a laptop kijelzőjére. Öt óra volt.

Ennek a jelenetnek a köd volt a díszlete. A móló közepétől távolabb nem látszott semmi sem. A nő is úgy jelent meg, mintha a semmiből bukkant volna elő. Amikor meglátta, jobban mondvá felismerte a szövetkabátost, megtorpant, de nem állt meg, csak meglassította lépteit. A férfihez sétált, és levette napszemüvegét.

Mit akarsz?

Ballonkabátja zsebéből elővette a cigarettáját, kipöckölt egy szálat, és rágyújtott. A szövetkabátos zsebre tette a kezét, és elvagyorodott.

A szemem előtt csalsz meg?

Legalább látsz valami jót is.

A szövetkabátos ellökte magát a korláttól, és ököllel arcon ütötte a nőt. A nő megtántorodott, de nem esett el. Beleszívott a cigarettába, és elmosolyodott.

Neked ez az örökké?

A megöllek, az lesz az örökké!

Ezt mondták? Nem tudta. Nem tudhatta.

A szövetkabátos a nőhöz lépett és kiverte a szájából a cigit, leverte a kékéról a mosolyt, és a nyakára szorította a kezét. A nő kétségbeesetten kapálódzott, belerúgott a férfiba, az arcába karmolt.

Kirohant a konyhába a telefonjáért, és tárcsázta a segélyvonalat.

Nem volt esélye.

A haja szétterült a kövezeten, napszemüvegét a kezében szorongatta halálában is. A szövetkabátos a móló széléig görgette a testet, aztán a vízbe lökte. Végigsimított hátrazselézett haján, aztán elindult a part felé. Jobb oldalon tűnt el, amikor balról, a gomolygó ködből két rendőr szaladt elő.

Mire a konyhából visszaért, a kihalt mólót látta csak. Szakadozott a kapcsolat, ugrált a kép, mint egy nagyon régi filmfelvételen, néha másodpercekig mozdulatlan hullámokat látott, olyanok voltak, mint az asztalra csorgott, kihűlt viasz, a következő képen meg már a köveken szétfröcskölő cseppeket látta. Mintha Isten nem törődne az idő folytonosságával.

Isten szabadulni akar Isten mindenhatóságából.

Lerogyott a kanapéra, és a laptop mellett még mindig gőzölgő kávéra nézett.

A szemközti lány akkor kezdte kifesteni a szemét. Az utcába befordult a mentő, és sürgősségre szállított beteg szíve a vérrög miatt megállt.

Harangoztak.

Kikapcsolta a laptopot. A film, aminek ötletét napok óta hordozta magában, és amit a hőskorra jellemző módon, fix plánokban, a webkamerák tényszerű, már-már praktikus, megfigyelői nézőpontjából tervezett leforgatni, már sosem készül el.

Van úgy, gondolta, hogy a történet szabadulni akar saját szövetéből, és talán át is alakul, mégis ugyanazon a jelentésrendszeren belül lesz más valami, tulajdonképpen csak egy másik olvasat.

A nő holttestét három nap múlva találták meg a vitorlások között. Ha nézte volna az adást, láthatta volna, hogy a parton, Egry József szobra mellett egy dzsekis, jóképű férfi áll, és tőle nem is igazán messze, a Callmeyer étterem bedeszkázott bejáratában ott állt a szövetkabátos is. Cigarettára gyújtott, aztán rendőrségi autók között lassan elindult a sínek irányába, mint aki hirtelen rájött, más dolga van.